

VINERI • 9 IULIE 2010 • ANUL LX NR. 28

FOAIA

românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

Suflați în vuvuzele!

*O mărturie a sorții tragice a poporului român
Copiii de lângă graniță leagă prietenii de o viață*

CALENDAR ORTODOX

12 iulie, luni – Sf. Mc. Proclu și Ilarie; Sf. Veronica.
13 iulie, marți – Soborul Sf. Arhanghel Gavriil; Cuv. Ștefan Savaitul; Cuv. Sara.
14 iulie, miercuri – Sf. Ap. Achila; Sf. Mc. Just și Iraclie; Cuv. Nicodim Aghioritul.
15 iulie, joi – Sf. Mc. Chiric și Iulita; Cuv. Iosif, Arhiep. Tesalonicului; Sf. Vladimir, Luminătorul Rusiei.
16 iulie, vineri – Sf. Sfințit Mc. Atinoghen cu cei 10 ucenici ai săi; Sf. Mc. Avudim și Faust.
17 iulie, sâmbătă – Sf. M. Mc. Marina; Sf. Ier. Eufrasie.
18 iulie, duminică – †) Sf. Mc. Emilian de la Durostor; Sf. Mc. Iachint, Pavel și Valentina. Duminica a VIII-a după Rusalii (Înmulțirea pâinilor).

Foaia a scris...

Acum 40 de ani

„În lumea contemporană, când revoluția tehnică științifică accelerează progresul în toate domeniile, școala nu poate rămâne în afara acestor mari transformări ale vieții de azi și de mâine. Așa cum spunea un eseist, cea mai importantă revoluție după cea științifico-tehnică, ce urmează să se producă până la sfârșitul secolului nostru, este revoluția în domeniul educației și a învățământului. Pedagogii din lumea întreagă sunt preocupați de viitorul școlii de mâine în care mașinile electronice vor suplini efortul profesorilor care azi mai lucrează câte unul singur cu 30-40 de elevi odată: în anul 2000 vom ajunge ca fiecare elev să aibă profesorul său, adică mașina sa cibernetică, care o să-i predea cunoștințe, o să-l verifice și o să-l noteze”. (Din frământările pedagogiei de azi, „Jurământul educatorilor”, autor: Petre Pușcaș, lector universitar, Foaia Noastră, nr. 14, 15 iulie 1970, pag. 3)

Acum 30 de ani

„După Chitighaz, Bătania, Aletea și Micherechi, între 1 și 12 iulie s-a organizat la Bedeu cea de-a V-a Tabără etnografică, la care participă 25 de amatori ai etnografiei, dintre care 15 sunt elevi ai liceului „N. Bălcescu” din Jula, 9 studenți ai catedrei de română din Seghedin și un student la specialitatea de etnografie și română la Universitatea „ELTE” din Budapesta. Participanții taberei, al cărei conducător este dr. János Bencsik, directorul muzeului din Jula sunt cazați la căminul de elevi din Biharkeresztes, de acolo făcând naveta cu autobuzul la Bedeu. În activitatea taberei a luat parte, pe lângă dr. János Bencsik, și Ágnes Kovács, colaborator științific al Institutului de etnografie al Academiei, dr. Igor Grin, șef de secție al Muzeului județean „Munkácsy” din Bichiș și Elena Cioban, muzeolog din Bichișciaba”. (Bedeu: A V-a tabără etnografică, autor: -kis-, Foaia Noastră, nr. 28, 13 iulie 1980, pag. 7)

Acum 10 ani

„Cu bucurie am aflat că profesoara pensionară Ana Crișan a donat 100.000 de forinți Liceului Nicolae Bălcescu din Jula, din dobânda cărora, în viitor, va fi premiat cel mai bun matematician al liceului. Doamna Crișan este a treia persoană particulară, fostă profesoară a liceului, care a făcut acest gest mărinimos, și s-a înscris în rândul acelor, care doresc să se rezolve un concurs sănătos printre elevii liceului românesc din Jula. În acest fel s-a lărgit totodată și gama distincțiilor. (...) (O cupă pentru a fi împreună, autor: Tiberiu Boca, Foaia românească, nr. 26, 30 iunie 2000, pag. 16)

Budapesta

A fost ales noul Președinte al Ungariei

Parlamentarii de la Budapesta l-au ales săptămâna trecută pe *Schmitt Pál* în funcția de șef al statului. Președintele în exercițiu, *Sólyom László*, își va încheia mandatul de 5 ani în data de 5 august, iar conform Constituției ungare, succesorul său trebuia ales de parlament cu cel puțin 30 de zile înainte de data respectivă.

Schmitt Pál a fost susținut de parlamentarii Alianței Fidesz-Partidul Popular Creștin Democrat și la alegere a obținut 263 de voturi. Candidatul socialiști-

lor, *Balogh András*, care este ambasadorul Ungariei în Thailanda, a obținut doar 59 de voturi. Schmitt Pál își va începe oficial mandatul de președinte al Ungariei, pe data de 6 au-

gust. În vârstă de 68 de ani, Schmitt Pál a fost de două ori campion olimpic la scrimă. În prezent acesta este președintele Comitetului Olimpic Ungar. Schmitt a fost ambasador al Ungariei în Spania și Elveția și euro-parlamentar al partidului Fidesz din 2004 până în luna mai a acestui an, când a fost ales președinte al Parlamentului de la Budapesta.

Funcția de președinte în Ungaria este în principal onorifică. Una dintre principalele prerogative ale sale este să refuze promulgarea unei legi și să ceară Parlamentului o nouă examinare a textului. Schmitt Pál a depus jurământul imediat după vot și a anunțat că a părăsit partidul Fidesz, din care făcea parte din 2003. Schmitt Pál este cel de-al patrulea președinte al Ungariei din perioada postcomunistă. E.I.

Copii din Ungaria în tabără la Sulina

Programul ARC 2010 este inițiat de Departamentul pentru Români de Pretutindeni și realizat sub Înaltul Patronaj al Președintelui României, în colaborare cu Autoritatea Națională pentru Sport și Tineret. Programul se desfășoară în perioada 14 iunie-31 august 2010, în tabăra de la Sulina, județul Tulcea și găzduiește peste 2.000 de copii și tineri de origine română din Albania, Bulgaria, Macedonia, Republica Moldova, Serbia, Ucraina și Ungaria, precum și tineri români din Uniunea Europeană, Statele Unite ale Americii, Canada sau Orientul Mijlociu.

În tabăra de la Sulina sunt invitați să participe și elevii de la școlile generale bilingve sau unde limba română se predă ca obiect de studiu din Ungaria. 40 de elevi din școlile din Bătania, Medgyesegyháza, Micherechi și Jula vor avea ocazia să participe la tabăra din România în perioada 25 iulie-2 august.

A.C.

Scrieți-ne
la adresa:
foaia@foaia.hu

Poza săptămânii

– Nu-mi văd capu dă lucru... Dar ca să cresc mare, tre să beau mult lapte.

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă:

Prima Cupă de Șah „Foaia Românească” (foto: Ana Cioca)

Noul secretar de stat pentru naționalități a vizitat Uniunea Culturală

Întâlnirea de la Jula, din 2 iulie, dintre noul secretar de stat pentru naționalități Szászfalvi László, din cadrul Ministerului Justiției și Administrației Publice, și reprezentanții Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria a fost caracterizată de o atmosferă deschisă și sinceră, fiind dezbătute mai multe probleme actuale cu care se confruntă comunitatea românească din Ungaria. Întrevederea a fost organizată de deputatul parlamentar Gheorghe Șimonca, primarul comunei Otlaca-Pustă, care a sosit la întâlnire împreună cu deputatul parlamentar Gajda Róbert din Jula și Tolnai Péter, președintele Comisiei pentru Minorități din cadrul Consiliului Județean Bichiș. În rolul gazdei, dr. Ioan Ciotea, președintele Uniunii Culturale și-a exprimat bucuria în primul rând pentru faptul că noul responsabil pentru problemele minorităților a arătat o deschidere față de sfera civilă.

Înainte de UCRU, Szászfalvi László a vizitat și Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria, unde a avut o întrevedere de circa jumătate de oră cu conducerea AȚRU. „Am trecut în revistă câteva dintre problemele românilor, dar ne-am exprimat părerea că, cu toate că partenerii principali ai fiecărui guvern sunt autogovernările pe țară, noi suntem deschiși față de toate organizațiile care au ceva de spus în legătură cu problemele minorităților. Suntem dispuși să rediscutăm și să reanalizăm toată legea

pentru minorități, și va fi regândit sistemul de finanțare a organizațiilor civile ale naționalităților. Credem că acesta este un nou început”, a spus secretarul de stat. Acesta a mai vorbit despre șansa asigurată deja prin lege, ca începând din 2014 și românii din Ungaria să aibă reprezentant în Parlament. La întâlnire au mai luat parte: avocatul dr. Gheorghe Ruja, membru al Prezidiului UCRU și vicepreședinte al Autogovernării Românești din Jula, Teodor Martin, primarul comunei Mîcherechi, Eva Iova, membru al Prezidiului UCRU și președinte al Autogovernării Românești din Bichiș, dr. Maria Gurzău Czeglédi, membru al Prezidiului UCRU și director al Liceului „N. Bălcescu”, Aurel Becan, preot ortodox, președintele Autogovernării Românești din Macău.

Au fost dezbătute în primul rând probleme legate de alegerile minoritare, dar s-a discutat și despre soarta școlilor și a organizațiilor civile românești. Legat de alegeri și de sistemul de autogovernări, cei prezenți au atras atenția asupra

fenomenului numit „etno-business”, care afectează în mod grav comunitatea românească, în primul rând în cartierele budapestane. S-a discutat și despre problema disproporției (pentru că nu este bine că o localitate cu mai multe sute de români are tot atâția reprezentanți ca alta unde la recensământ nimeni nu s-a declarat de român), despre faptul că abuzurile de la alegerile minoritare nu sunt sancționate în niciun fel. Reprezentanții UCRU au oferit și câteva idei pentru soluționarea acestor probleme. Totodată l-au asigurat pe noul secretar de stat că UCRU va lupta în continuare pentru o viață publică românească cinstită, care să servească interesele naționalității române și să contribuie la eliminarea acelor fenomene, care cauzează situații incomode în relațiile bilaterale româno-maghiare. Dr. Ioan Ciotea a spus că sistemul de autogovernări asigură doar un cadru politic pentru activitățile culturale și profesionale ale minorităților, iar aceste activități nu pot fi susținute fără o rețea puternică de organizații civile.

Întrevederea de la sediul Uniunii Culturale a durat mai bine de o oră și jumătate, fiind un semnal de încurajare pentru regândirea și reorganizarea vieții publice românești din Ungaria. Peste câteva săptămâni, secretarul de stat Szászfalvi László va veni din nou la Jula, când va vizita biserică și școala românească.

E.I.

EDITORIAL

Suflați în vuvuzele!

De vreo trei săptămâni toată lumea știe ce înseamnă cuvântul „vuvuzela”. Trompetele din plastic, folosite la meciurile campionatului mondial de fotbal din Africa de Sud, au înnebunit deja jumătate din lume. Unii au protestat vehement contra acestora, alții le-au laudat, apreciind că vuvuzele fac parte din cultura africană și sunt instrumente speciale pentru sărbătorirea fotbalului. În limba zulu acest cuvânt înseamnă „a face zgomot”. La unele meciuri, criminalele vuvuzele, ca niște albine africane ucigașe, au devenit mai importante decât fazele sau chiar fotbalistii. Alteori, ele îi încurcă pe marii fotbaliști europeni să gândească lucid fazele mult exersate la antrenamente. Evident vuvuzela este prietenă doar cu africanii, cântă doar pentru ei, pe europeni sau sudamericani îi atacă la neuronii concentrării. Vuvuzela este considerată a fi un zgomot absurd, pentru că nu urmărește realitatea din teren, nu cântă după un ritm al fotbalului, ci este un zgomot continuu, consistent în sine, egal cu sine, o gălăgie oarbă. Sigur, la gol, vuvuzela se însuflețește, dar ea nu tace nici atunci când mingea este în aer, nici când este pauză. Vuvuzela se luptă cu liniștea, cu cântecele sau tobele suporterilor. Ea este absurdă, pentru că se luptă cu orice altă formă de expresie a bucuriei sau tristeții.

Ce ne-a apucat să scriem acum și noi despre enerventele vuvuzele? Motivul este că ne-am gândit ce bine ar fi să dispunem și noi de aceste goarne de plastic și să trambiiăm pe străzile satelor unde trăiesc românii în Ungaria, să-i trezim din somnul lor adânc și să-i convingem să meargă la primărie, să se înregistreze pe listele votanților pentru alegerile din toamnă. De ce? Pentru că numai așa vor putea alege persoanele care să le reprezinte interesele.

Din ziua când apare acest articol, o să vă mai stea la dispoziție doar 6 zile pentru a vă înscrie în registrul minorității române. La toamnă, numai cei care sunt înscrși pe această listă vor putea vota și vor putea candida la alegerile de autogovernări românești. (Pentru că revista noastră, și în special această rubrică, este citită și de către mulți români din afara Ungariei, ținem să menționăm că: la alegerile minoritare din Ungaria pot participa numai cetățeni ai Ungariei!) Înscrierile se pot face numai până pe 15 iulie, ulterior nimeni nu mai poate cere să fie trecut pe liste.

E justă întrebarea celor care sunt nedumeriți de faptul de ce trebuie să ne înregistrăm din nou, dacă am făcut-o deja acum patru ani. Pentru că acele liste au fost distruse imediat după alegerile din toamna anului 2006. Adică așa știm noi, pentru că așa stabilește legea. La fel ca listele de acum patru ani, și cele de acum vor fi secrete și vor fi distruse după alegeri. Așa credem noi. Totuși ce rost au aceste registre? Tot mai mulți se întreabă, care a fost rostul introducerii acestei modificări în alegerile minoritare, când listele fiind secrete și fără nicio condiție, oricine se poate înscrie la oricare minoritate. Fără nicio sancțiune. Fără nicio pedeapsă.

Și totuși, de ce să ne înscriem din nou? Și de ce cât mai mulți? Pentru că altfel niciodată nu se va schimba nimic în rușinoasa viață publică a românilor din Ungaria. Pentru că alții (chiar de alte neamuri) vă vor decide despre viitorul vostru, vor hotărî soarta școlilor și grădinițelor în care vă învață copiii. Tot ei vor cheltui banii din care ar trebui să vă renovați bisericile sau casele culturale, și tot ei vor băga pumnul în gura ziariștilor, care vă scriu adevărul. Nu stați și așteptați să vă rezolve alții problemele. Dacă e nevoie, faceți gălăgie, suflați în vuvuzele și convingeți cât mai mulți să se înregistreze. Numai așa ne vom putea decide singuri viitorul.

Eva Iova

Editorialul poate fi citit în limba maghiară
pe www.foaia.hu, în rubrica: MAGYARUL

Pe scurt...

**DOLIU ADUS
DE INUNDAȚII**

Inundațiile din România au provocat moartea a 23 de români. Bat clopotele de jale în toată Moldova pentru că sinistrații au început să își îngroape rudele. Mulți nu mai știu dacă să se roage ori să ridice cu mânie ochii spre cer. Au fugit cât au văzut cu ochii din calea morții. Sunt afectate de inundații mai multe județe din nordul Moldovei și din Carpații Orientali.

**TEATRU ÎN AER LIBER
LA TIMIȘOARA**

Teatrul Național „Mihai Eminescu” din Timișoara va prezenta, în această vară, primul proiect de teatru în aer liber. Reprezentația spectacolului „Romeo și Julieta” își va aștepta publicul pe 17 iulie, ora 22.00, în Parcul Civic (parcul din jurul Sălii 2). Intrarea este gratuită. Prin acest proiect, Teatrul Național Timișoara intenționează să exploateze oportunitatea pe care teatrul și orașul și-o oferă reciproc în favoarea spectatorilor – fideli sau ocazionali – care au șansa de a „trăi” teatrul altfel, nemediat.

**TÂRGUL MEȘTERILOR
POPULARI LA ORADEA**

Meșteri populari din toată România se strâng, începând din 16 iulie, în Parcul Nicolae Bălcescu din Oradea, cu ocazia unei noi ediții a Târgului Meșterilor Populari. În zilele de 16–18 iulie, orădenii și nu numai, vor putea admira și cumpăra diferite creații tradiționale, obiecte din ceramică, fier, mobilier, măști, țesături, icoane, instrumente muzicale și vor avea ocazia să ia parte la programe folclorice.

**CIMITIRUL BELLU INTRĂ
ÎN TURISMUL EUROPEAN**

Cimitirul Bellu va fi inclus ca punct de reper pe harta obiectivelor cultural-turistice europene. Conducerea Administrației Cimitirelor a propus Cimitirul Bellu ca punct de reper pe harta obiectivelor cultural-turistice europene pentru ca acesta să fie o mărturie a istoriei României moderne și contemporane, fiind un muzeu de artă cuprinzând o imensă colecție de sculpturi ale unor autori români și străini, dar și monumente arhitectonice.

CIMITIRUL VECHI VA DEVENI PARC MEMORIAL**O mărturie a sorții tragice
a poporului român**

Am relatat de mai multe ori în paginile „Foi românești” despre cimitirul public din Jula, din Primul Război Mondial, descoperit la începutul acestui an. Aici au fost înmormântate 110 persoane în anii 1914–18, eroi și civili care au murit departe de casă și au fost înmormântați de bisericile din Jula, 55 dintre ei fiind înhumați de Biserica Ortodoxă. Consiliul Local din Jula a decis la ședința sa din 24 iunie să nu desființeze cimitirul, ci să realizeze aici un parc memorial.

Problema amenajării cimitirului vechi a fost discutată de către Consiliul Local din Jula, care a decis la ultima sa ședință să se păstreze cimitirul, să fie amenajat întregul teren din care face parte acesta, și cu timpul să se realizeze acolo un parc memorial. Pentru primii pași de amenajare, pentru curățarea locului, Primăria a alocat 450 mii de forinți, iar în ședințele din toamnă se va reveni asupra problemei.

Patrimoniul cultural

Problema cimitirelor comunităților de naționalitate a fost analizată și de ombudsmanul drepturilor minorităților care a cercetat recent situația implementării drepturilor culturale ale naționalităților, descrierea analizei fiind găsită și pe site-ul oficiului ombudsmanului. Ștefan Frătean, consilier principal la Departamentul Minorităților Naționale și Etnice din cadrul Cancelariei Primului Ministru atrage atenția că cimitirele sunt considerate parte constitutivă a civilizației, a culturii unei comunități: „Ombudsmanul spune că așezământul cu monumentele funerare și inscripțiile caracteristice de pe acestea constituie patrimoniul

cultural propriu al comunității. Legile în vigoare prescriu că pe baza unor demersuri inițiate de consiliile locale, anumite cimitire sau părți de cimitir pot primi statutul de monument istoric, loc ocrotit în mod instituționalizat, ca acesta să nu fie desființat pe motivul că nu mai sunt urmași care le-ar asigura îngrijirea. Responsabilitatea reprezentanților, instituțiilor comunității minoritare este să-și găsească locul și rolul în acest proces”, explică consilierul principal.

Inițiativa Consiliului Local din Jula de a amenaja un parc memorial din acest cimitir este una corectă și laudabilă, inițiativa fiind susținută și de către Biserica Ortodoxă Română din Ungaria, care și-a exprimat această poziție printr-o scrisoare adresată consilierilor julani. Cu acest punct de vedere este de acord și dr. Maria Berényi, directoarea Institutului de Cercetări al Românilor din Ungaria: „Susținem ideea comemorării acestor români, ortodocși ale căror morminte au fost descoperite între cartierele Máriafalva și Szentpálfalva din Jula. Ideea de a realiza din acest cimitir un parc memorial o susținem și suntem

gata să oferim sprijinul nostru de specialitate.”

**O mărturie
a sorții tragice**

Odată cu realizarea parcului memorial, în care vor fi cinstite și mormintele românilor, întreaga comunitate a românilor din Ungaria va trebui să fie conștientă de obligațiile ei. Vicepreședintele Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria consideră că: „Acest cimitir este o mărturie a sorții tragice a poporului român. Oamenii care își dorm aici somnul de veci, au murit departe de casele lor, de cei dragi ai lor, răniți fatal de un glonț sau în cazul zilierilor, biruiți de o boală cruntă, în timp ce, cu gândul la familiile lor, își câștigau pâinea cea de toate zilele.

(Continuare în pag. a 11-a)

Radioul de la Seghedin împlinește 30 de ani

Autogovernările românilor din Seghedin și Macău, împreună cu Consulatul General al României la Seghedin organizează vineri, 9 iulie, de la ora 17.00 o festivitate în amintirea semnării proiectului de împăciuire dintre Kossuth și Bălcescu și o ședință festivă prilejuită de aniversarea a 30 de ani de la difuzarea primei emisiuni de radio în limba română. Șirul evenimentelor va începe cu depunerea de coroane la placa memorială din piața Klauzál din Seghedin, acolo unde, pe 14 iulie 1849, Nicolae Bălcescu și Kossuth Lajos au semnat proiectul de împăciuire româno-maghiar.

Apoi, la sediul Consulatului (str.

Kelemen nr. 5) va avea loc o ședință festivă la care se vor aniversa 30 de ani de la pornirea emisiunilor de radio în limba română. Cuvântul de deschidere al ședinței va fi rostit de *Radu Florea*, consul și gerant interimar al României la Seghedin, gazda manifestării. Profesorul *dr. Gheorghe Petrușan* va face apoi o prezentare pe tema „Români în Parlamentul maghiar”, iar la masa rotundă, moderată de profesoara *Mihaela Bucin*, va fi dezbătut subiectul „Trei decenii de radio în limba română”.

„Inițiativa comunității românești din Seghedin de a aniversa acest moment important în viața radioului ne onorează în mod deosebit.

Considerăm că este foarte bine că această sărbătoare se face în comun, de toate instituțiile și organizațiile românești din Seghedin, pentru că mai mult sau mai puțin și alții au lucrat la radio, în acești 30 de ani, ca redactori sau colaboratori. Suntem recunoscători și Consulatului General al României, care și de această dată s-a arătat generos și își pune la dispoziție sediul ca loc de desfășurare a întâlnirii, și care în nenumărate rânduri a arătat o deschidere și o colaborare totală față de redacția noastră”, ne-a spus *Iulia Kaupert*, redactor-șef al Redacției Românești de radio.

Eva Iova

Pe scurt...

CHITIGHAZ

De la 1 iulie au început lucrările de renovare la Căminul de copii din Chitighaz. Am fost informați că primăria din localitate dispune pentru aceste lucrări de suma de 65.518.700 forinți, iar investiția va fi finalizată pe 30 septembrie 2010.

SEGHEdin

Vineri, 2 iulie, la Institutul de Naționalități a Școlii Superioare „Juhász Gyula” din Seghedin au avut loc examenele de master. Interviuul celor care s-au înscris la masterat pentru profesori de limba română a fost dat de 3 candidați. Prin obținerea diplomei de masterat aceștia vor putea preda limba română la clasele 5-12.

CHITIGHAZ

Casa de Cultură din Chitighaz organizează vineri, 9 iulie, o nouă ediție a „Zilei sportului”. Sunt așteptați atât copiii cât și sportivi activi sau inactivi de toate vârstele, care au fost premiați la vreo competiție, din diplomele și cupele lor fiind vernisată o expoziție. De la ora 10.00, iubitorii sportului sunt așteptați la sala de sport „Mudin” din localitate la întrecerile care se vor desfășura pe parcursul întregii zile.

MICHERECHI

Secția de protecție a copilului din cadrul Primăriei organizează în perioada 2-6 august cea de-a VII-a ediție a taberei de vară pentru elevii cu vârsta de școala generală. Organizatorii taberei de o săptămână oferă copiilor participanți diferite programe distractive și de arte plastice la Casa de Cultură „Gheorghe Dulău”. Prețul taberei de o săptămână este de 7.500 forinți. Înscrierile se pot face până pe 27 iulie, la Centrul de zi pentru vârstnici.

JULA

Dr. Zoltán Gurzäu, șeful secției de Endoscopie din cadrul Spitalului Pándy Kálmán din Jula a fost distins recent din partea Consiliului Județean Bichiș. Distincția pentru medicul de origine română din cadrul „Zilelor Semmelweis”.

Tabără de dans și cântec românesc la Făget

Asociația Culturală a Românilor din Chitighaz organizează în perioada 4-11 iulie tabăra de cântec, dans și folclor românesc la Făget, pentru elevii școlilor generale din Pocei, Bedeu, Săcal, Furta, Leucușhaz și Chitighaz. Asociația culturală condusă de instructorul *Gheorghe Gros* a câștigat pentru

organizarea taberei 399 mii de forinți de la Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”. Tabăra înseamnă un cadou de sfârșit de an școlar pentru cei 52 de elevi ai școlilor unde limba română se predă ca obiect de studiu.

A.C.

Pod cultural între Arad și Pécs

Pe 24 iunie, la Arad, au fost stabilite programele culturale dintre cele două orașe înfrățite Arad-Pécs. Astfel, pe 18 august, în cadrul manifestărilor prilejuite de „Zilele Aradului” va fi organizată „Ziua orașului Pécs”. Pe 21 septem-

brie, orașul Pécs, Capitală culturală europeană în 2010, va organiza „Ziua Aradului”, unde vor evolua echipe de dansuri populare și formația de percuționiști „Prezent”, care nu de mult a concertat și la Liceul Românesc din Jula. A.C.

Concurs pentru împodobirea orașului Jula

Primăria orașului Jula a lansat și în acest an concursul de înfrumusețare a mediului. Obiectivele concursului sunt îmbunătățirea atracției turistice a orașului, lărgirea ariei cu flori, îngrijirea mediului ca acesta să fie în armonie cu imaginea orașului, dar și să fie recunoscute intențiile acelor persoane, organizații sau întreprinderi care vor să înfrumusețeze mediul înconjurător.

Categoriile concursului de împodobire cu flori sunt: grădină cu flori, balcoane și geamuri cu flori, teren public cu flori din fața casei, instituții cu flori, restaurante și hoteluri cu flori, pensiuni cu flori, fabrici cu flori.

Termenul înscrierii este 15 iulie, iar formularele de înscriere se vor înainta la secția de inginerie din cadrul Primăriei. R.P.

www.stiridinungaria.blogspot.com

La Micherechi au răsunat glasurile coriștilor români din America

Cântări de laudă au fost aduse Mielului Isus Cristos la Biserica Baptistă din Micherechi vinerea trecută. Coriștii din Sacramento, Bay Area, Los Angeles, Arizona, Portland și Chicago au fost salutați de pastorul bisericii gazde, *Iosif Boros* cu versurile Psalmului 33: „Lăudați pe Domnul... Cântați-I o cântare nouă! Faceți să răsunе coardele și glasurile voastre! ... Sufletul nostru nădăjduiește în Domnul; El este Ajustorul și Scutul nostru. Da, inima noastră își găsește bucuria în El, căci avem încredere în Numele Lui cel Sfânt. Doamne, fie îndurarea Ta peste noi, după cum o nădăjduim noi de la Tine!”

Au răsunat apoi vocile bărbaților români, cântând spre slava numelui Domnului Isus, iar printre cântările inspirate din Evanghelie au fost rostite și mărturii despre lucrarea minunată a lui Dumnezeu în viața omului păcătos, despre grija Tatălui Ceresc și despre dragostea Lui cea mare față de creaturile Lui, față de orice om. „Vrem să fim o încurajare, un îndemn, o mângâiere pentru sufletele dumneavoastră, și am vrea ca aceste cântări să le primiți ca de la inimă la inimă și să vă oferim încurajarea de care aveți nevoie să rămâneți credincioși lui Dumnezeu până la capăt. Noi ne-am pus toată încrederea în El și vrem să mărturisim că Isus Cris-

În anul 2004, în Statele Unite ale Americii s-a înființat un cor bărbătesc român, format din membri a 60 de biserici baptiste române, sub conducerea lui *Samuel Prelipceanu*, în bună înțelegere cu păstoriile bisericilor din care fac parte. De la formarea corului „Laudă Mielului”, coriștii sunt invitați la diferite evenimente din bisericile din SUA, și de câțiva ani încoace organizează și un turneu de misiune în Europa. Turneul în bisericile românești din Europa se face din doi în doi ani, iar cel din 2010 se desfășoară în aceste zile, între 23 iunie – 12 iulie. În cadrul turneului european, la 2 iulie, Corul „Laudă Mielului” a vizitat și credincioșii baptiști români din Micherechi.

lăudăm pe Domnul Isus”, a spus coristul *Mihai Bodea*, care a mai fost la Micherechi și are legături cu membri ai bisericii de aici.

„Fie binecuvântat Dumnezeu pentru întâlnirea în acest lăcaș de închinăciune din Micherechi în seara aceasta. Cu 50 de ani în urmă am auzit de localitatea dumneavoastră, dar nu prin faptul că locuim aproape, la câțiva kilometri de dumneavoastră, ci am auzit în București despre Micherechi. În capitala României ați avut o delegație pe care am întâlnit-o eu atunci. Domnul să fie slăvit pentru lucrarea Lui din această localitate”, a mărturisit pastorul *Iosif Sărac*,

Dumnezeu credincioși până la capăt, primind cununa vieții.” Pastorul Sărac a mai vorbit despre miracolul dumnezeiesc care a unit într-un cor oameni de pe trei continente, care au pornit în misiune în șase țări, Franța, Germania, Austria, Ungaria, România și Moldova. Dumnezeu a realizat o armonie a inimii, a sacrificiului de sine iar la un moment dat s-a împlinit Psalmul 33:3: „Faceți să răsunе coardele și glasurile voastre!”

Ca mesageri ai Cuvântului Evangheliei, alături de pastorul Iosif Sărac, a însoțit corul și *Nelu Brisc*, pastorul Bisericii Baptiste Române din Portland. Acesta a slujit în Florida timp de opt ani, de 12 ani este în Portland, iar la Micherechi a adus saluturile a 60 de biserici românești din America, comunitate de biserici care este condusă de pastorul *Daniel Brânzei*. „Suntem în locul acesta pentru a vă vorbi despre dragostea lui Dumnezeu. Și oare unde se vede dragostea lui Dumnezeu mai mult decât acolo unde este durere, acolo unde este întristare, acolo unde este suferință. Acolo unde nu mai poate ajuta nimeni”, a spus Nelu Brisc introducând predica despre lucrurile pe care Domnul Isus dorește din toată inima să ni le dea fiecăruia, așa cum a făcut și cu slăbănogul, pe care l-au dus cei patru prieteni la El să-l vindece. Domnul

vrea să ne ofere Cuvântul Vieții, în care se găsește planul de mântuire a fiecărui om. El este preocupat de credința noastră, de a celor din jur. El vrea să ne

ajute pe fiecare să avem credință vie, dar răspunsul la credința sănătoasă trebuie să se vadă, iar în al treilea rând, Domnul Isus este preocupat de problema păcatului în viețile noastre. Domnul Isus stabilește ordinea corectă a priorităților. Nu lucrurile fizice sunt în prioritate în vi-

ata unui om, ci nevoile spirituale. Iar adevărata problemă a omului este problema păcatului, ceea ce nu suportă amânare. Dar Isus este preocupat și de tainele din inimile oamenilor, de frământările cele mai adânci ale noastre. Dumnezeu este cel care oferă soluția atât pentru problemele trupului, cât și ale sufletului. În încheiere, pastorul a accentuat importanța siguranței vieții veșnice, pentru ca să devenim moștenitori ai Împărăției glorioase a lui Dumnezeu, dorind în același timp și binecuvântarea Lui pe toți cei prezenți.

Coriștii au fost invitați de către gazde după încheierea serviciului divin special la o cină, mulțumind și prin aceasta eforturile lor de a vizita și frații români din Micherechi. Despre eforturile de a răspândi Vestea Bună, prin cântare și mesaj, am stat de vorbă cu dirijorul Corului Bărbătesc

tos este Domnul. Fiindcă atât de mult a iubit Dumnezeu lumea că L-a dat pe singurul lui Fiu, ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică. Ne-a iertat Dumnezeu prin sângele Domnului Isus Cristos, oare cum n-am putea noi astăzi să cântăm și să-L

care a mai adăugat: „Atunci când am auzit că acest cor va ajunge și la Micherechi, i-am spus fratelui dirijor că vreau să merg și eu cu ei. Am auzit lucruri deosebite de dumneavoastră, și acum chiar vedem lucruri deosebite: râvnă, dragoste, dăruire. Să vă mențină

„Laudă Mielului”, Samuel Prelipceanu, care ne-a povestit despre inițierea înființării acestui cor, despre misiunea și turneele pe care le organizează. Interviu realizat cu Samuel Prelipceanu despre activitatea corului îl veți putea citi în numărul următor al Foii românești. Rita Păcaș

Chipuri de sfinți, pictate de copii la tabăra din Jaca

Pictarea icoanelor pe sticlă, practică veche de secole, este o lucrare îndrăgită de copiii din localitatea Jaca și din satele apropiate acesteia. Sub îndrumarea părintelui *Cosmin Pop*, parohul bisericii ortodoxe din Jaca și a preoteasa *Irina Ecaterina Pop*, pe parcursul săptămânii trecute în atelierul de pictură al castelului Rhédey din Jaca s-a desfășurat a treia ediție a taberei de iconografie și învățare a limbii române.

Chipuri de sfinți, privind blând din icoane, bucură sufletele privitorilor și cheamă la meditație. Luni, 28 iunie, mai multe icoane pe sticlă, realizate cu dragoste de către cei 25 de copii prezenți la tabără, au fost expuse în sala de expoziție a castelului, unde, alături de alte exponate a anilor trecuți, au oferit hrană pentru suflet „micilor pictori”, părinților, reprezentanților de la Consulaatul General al României la Seghedin, reprezentanților primăriei și ai școlii generale din Jaca, precum și tuturor vizitatorilor prezenți la expoziția de încheiere a taberei.

Tabăra s-a desfășurat la Castelul Rhédey din Jaca, în organizarea Parohiei Ortodoxe Române din această localitate în colaborare cu Fundația pentru Viitorul localității Jaca și primăria locală. Această tabără are scopul de a ajuta copiii să cunoască mai bine învățătura ortodoxă și de a le apropia mai mult sufletele de biserică. Cât suflet curat, plin de gingășie și dragoste au pus în lucrările lor s-a putut vedea în expoziția de icoane. Privind lucrările expuse și ținând cont

de faptul că unii dintre tinerii participanți la tabără s-au întâlnit pentru prima dată cu această tehnică, instructorii acestora merită tot respectul și toată aprecierea pentru efortul depus. Săptămâna în care copiii au învățat cum se pictează o icoană nu a fost una dedicată doar învățurii și rugăciunii. Fiind copii, jocurile sunt la fel de tentante ca și realizarea unei icoane. Astfel, pe lângă orele de pictură și rugăciune, cei 21 de participanți au avut timp suficient să și alerge prin grădina castelului sau să joace diferite jocuri, alături de îndrumători, iar după-masă de la ora 14.00 au fost așteptați de învățătoarea și preoteasa *Irina Ecaterina Pop* la orele de însușire a limbii române. Trecând pe la tabăra de la Jaca am avut ocazia să intrăm chiar la o oră de limba română, unde copiii ne-au spus rugăciuni și poezii.

Copiii le-au fost deja înrămate câteva iconițe pictate de ei, care urmau să fie expuse spre vizionare în sala de expoziție a castelului la vernisajul din ultima zi a taberei.

„Am optat pentru pictarea de icoane pe sticlă în cadrul activităților noastre pentru a le arăta copiilor că fața umană e o revelație a spiritului uman. Icoana păstrează conștiința prezenței Domnului între noi, cu fața Sa umană, din planul invizibil”, a spus părintele *Cosmin Pop*, coordonatorul lucrărilor. „Rolul atelierului de pictură a fost apropierea copiilor de biserică, iar prezența mea aici nu a fost înțeleasă de copii ca fiind prezența unui profesor, ci a unui prieten de la care ei au mai multe de învățat despre icoane și să le împărtășesc din cunoștințele mele și lor. În primul rând, un pictor trebuie să fie generos, precum erau pictorii odinioară. Existența acestei tabere anuale reprezintă o

mare bucurie pentru copii, iar icoanele au fost pictate după tradiția veche românească pe sticlă, care se apropie mai mult de sufletul lor curat. Copiii le place, și în fiecare an numărul lor crește. Anul acesta avem chiar și copii de peste hotare. Avem o fetiță de la Arad, o domnișoară din Danemarca, copii din Jaca, Furta, Csökmő și Berettyóújfalu. Dacă am fi avut loc pentru cazare ar fi participat și mai mulți copii la tabără, dar din păcate locurile de cazare au fost ocupate pentru o altă tabără săptămâna aceasta. Expoziția noastră nu este una mare, dar ca orice început ne dorim să crească, pentru ca din an în an să putem înmulți acest dar și să putem dărui, la rândul nostru, copiilor bucuria

cunoașterii, bucuria comunicării și a comuniunii cu sfinții prin intermediul lucrării mâinilor lor”, a mai spus părintele paroh.

Răspлата copiilor pentru munca depusă timp de o săptămână a fost o excursie la Ciucea, județul Cluj, la muzeul memorial Octavian Goga și Ady Endre, la Mănăstirea Ciucea și la obiectivele culturale mai importante din zonă.

Excursia s-a realizat cu ajutorul a doi sponsori, *Galló Ferenc* și *Mezei József* de la Berettyóújfalu, care au plătit autocarul. Duminică, 27 iunie, copiii au participat împreună cu părinții la Sfânta Liturghie săvârșită la biserica ortodoxă română din Jaca, de preotul paroh *Cosmin Pop*.

Anca Butar

Tabără de religie pentru copii din Ungaria

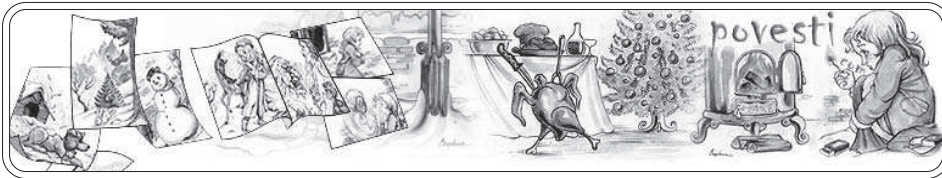

Începând cu data de luni, 21 iunie, un grup de 15 elevi din clasele 5-8 de la școlile generale din Jula, Chitighaz, Micherechi și alte localități în care trăiesc români din Ungaria, au participat la o tabără de religie în România, unde au fost însoțiți în primele zile de Preasfințitul Părinte Episcop *Siluan*.

Grupul copiilor români a fost primit la Reședința Mitropolitană din Timișoara de către Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit *Nicolae* al Banatului, după care a vizitat Catedrala Mitropolitană, în care sunt adăpostite moaștele Sfântului Ierarh *Iosif cel Nou* de la Partoș și un frumos muzeu bisericesc, precum și alte biserici și mănăstiri din cadrul Arhiepiscopiei Timișoarei: biserica din localitățile Sânt'Andrei și Carani, de lângă Timișoara și Mănăstirea Pietroasa,

de apropierea Lugojului, peste tot fiind întâmpinați cu multă dragoste și afectivitate și având posibilitatea de a desfășura și activități recreative.

Apoi au fost vizitate alte biserici și mănăstiri din zona Făgetului, unde copiii au făcut cunoștință cu îndeletniciri românești tradiționale, dar și vechea Cetate a Devei și Castelul Huniazilor din Hunedoara, fiind primiți și de către Preasfințitul Părinte Episcop *Gurie*. Tabăra de religie a fost posibilă prin sprijinul Bibliotecii Orașenești din Făget și al altor instituții românești, dar și prin sprijin de la Fundația pentru Minoritățile Naționale și Etnice de la Budapesta, informează Biroul de Presă al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria.

Artistul de la Notre-Dame

după „Cocoșatul de la Notre-Dame”

*Armele cele mai de temut ale dușmanului pot fi cuvintele.
Nu le lăsa să te rănească!*

Festivalul Nebunilor era sărbătoarea favorită a tuturor, numai că de data asta se desfășura altfel. Cruntul, Ministru al Justiției, Frollo, le stricase tuturor ziua prin cruzimea pe care o arătase față de țigăncușa Esmeralda. Dar ea reuși să scape de Frollo și se adăpostise în catedrală. Esmeralda nu era singura care se ascundea în catedrală în aceea zi. Quasimodo, cocoșatul clopotar, era și el acolo. Când Esmeralda se îndreaptă spre el Quasimodo fugi și se ascunse în clopotnița lui. Esmeralda se luă după el. Era foarte curioasă să afle mai multe despre misteriosul clopotar.

În cele din urmă, ajuns în ungherul în care stătea Qasimodo. Un ștol de porumbel își luă zborul la venirea ei. Victor, Hugo și Lavernne o priveau curioși. Era prima dată când Qasimodo aducea pe cineva acolo.

– Îți mulțumesc că m-ai lăsat să mă adăpostesc aici! îi spuse Esmeralda.

Privirile îi fură atrase de o masă întinsă pe care se afla orașul Paris în miniatură, sculptat în lemn. Fiecare clădire era aidoma celei din realitate. Existau chiar oameni, cai și căruțe.

– Tu ai făcut asta? întrebă ea încântată. Și Esmeralda, încântată, ridică de pe masă miniatura unei mici dansatoare. Se-măna atât de mult cu ea.

Quasimodo se înroși.

– Știu că n-am făcut bine..., reuși el să spună.

Esmeralda îi luă mâna.

– Dacă aș avea talent ca tine, îi zise ea, n-ar trebui să dansez pe străzi ca să îmi câștig existența.

– Dar dansezi minunat! sări el. Cu dansul tău îi faci pe oameni fericiți! Toată lumea te iubește și adoră să te privească. Pe când pe mine... Vezi și tu, eu sunt un monstru! Așa mi-a spus Frollo.

Esmeralda zâmbi și spuse:

– Lasă-mă să îți ghicesc în palmă!

Îi întoarse palma cu fața în sus și îi mângâie trăsăturile.

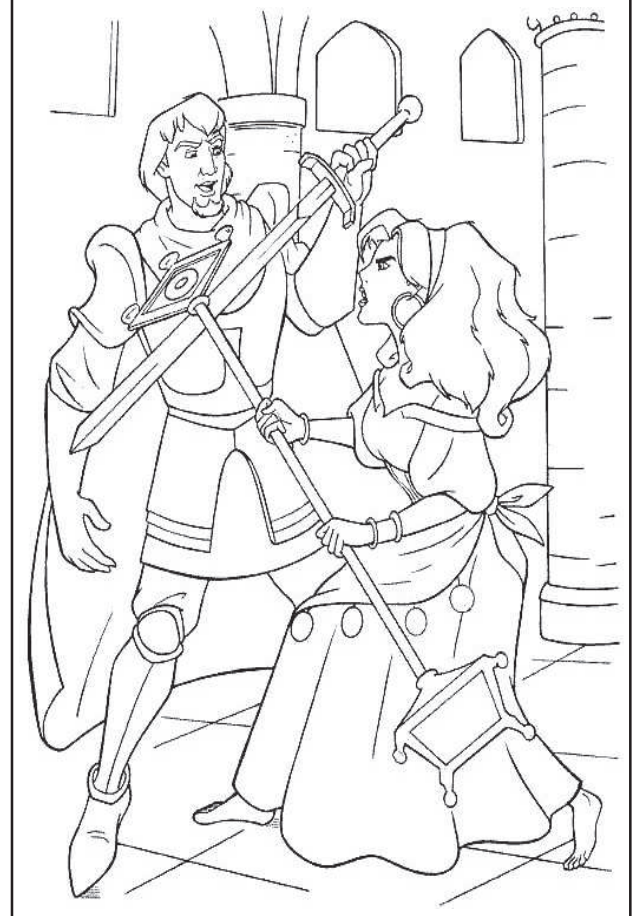
– Hmm... făcu ea gânditoare.

– Ce-ai văzut? întrebă Quasimodo nervos. Nimeni nu-i acordase vreodată atâta atenție. Esmeralda îi arătă o linie din palma lui.

– Vezi asta? Înseamnă că o să trăiești mult. Iar linia asta îmi arată cât ești de timid. Dar... nu văd nici o linie care să arate că ești un monstru...

Qasimodo se uită la palma lui, ca și cum o vedea pentru prima oară. Oare era adevărat? Îl mințise Frollo?

– Nu-l asculta pe Frollo, zise Esmeralda cu seriozitate.

GHICITOARE

N-are mâini
și totuși bate,
Bate-ntruna zi
și noapte.

Șade oriunde l-ai pune
De-l privești timpul
îți spune.

(cassu)

Știați că?

* Catedrala în stil gotic Notre Dame din Paris a fost începută în 1163 și terminată în cea mai mare parte în 1250.

* Notre-Dame este considerată cea mai întunecată catedrală dintre marile catedrale gotice, dar, pe bună dreptate, lumina care se filtrează prin rozetele colorate conferă sentimente mistice în penumbra seară.

* Este vizitată de circa 13 milioane de persoane anual, ceea ce înseamnă o medie zilnică de 30.000 de oameni. În zilele cu afluență ridicată, pricinuită de sărbători sau evenimente importante, se poate ajunge chiar și la 50.000 de oameni.

Liceul „N. Bălcescu” pe Internet
www.balcescu.sulinet.hu

Copiii de lângă graniță leagă prietenii de o viață

Primăria comunei Mădăras, cu un ajutor și o susținere accentuată a primarului *Dan Tiurbe*, organizează în fiecare vară o tabără de orientare, la care, pe lângă copiii școlilor din Mădăras și Ianoșda, sunt invitați și elevi de la școala din Micherechi, localitate înfrățită. „Susținem această tabără și din convingerea că tinerii de azi, care petrec mult timp șezând în fața televizorului sau cal-

culatorului, au mare nevoie de tabere care se desfășoară în aer liber, în natură, cu multă mișcare. Iar dacă învață să se orienteze cu busola într-o pădure, se vor descurca mult mai bine și în viață”, ne-a spus primarul, care ne-a vorbit și despre foarte buna legătură cu primăria, primarul *Teodor Martin* și conducerea școlii din Micherechi. „Avem această legătură încă din 2002 și

cred că deja am făcut multe lucruri bune împreună. De exemplu, peste câteva săptămâni, copiii noștri vor participa la tabăra de creație și de dansuri populare la Micherechi. Credem că este un lucru bun când contribuim la faptul ca tineri dintr-o parte și alți a graniței să se cunoască, să stabilească prietenii de o viață.”

Prima tabără de orientare a fost organizată în

2006 și de la bun început sunt invitați și copiii din Micherechi. „Copiii din Micherechi s-au integrat ușor, mai ales pentru cei care vorbesc mai bine românește a fost mult mai ușor. Dar încurajați de noile prietenii și ceilalți, care nu vorbeau așa de bine, au prins curajul să vorbească românește”, ne-a mărturisit la încheierea taberei doamna director *Voichița Silaghi*, directoarea școlii generale

din Mădăras-Ianoșda. „Experiența acestor patru ani este că elevii păstrează legătura și după aceea, prin internet, prin messenger.”

Tabăra de orientare are două etape: o săptămână la Salonta, pentru începători, și alta la Arieșeni, pentru avansați. Cei care în acest an au fost începători, la anul vor fi avansați și vor putea merge la tabăra din Arieșeni.

Eva Iova

Prima tabără din viața noastră

Într-o zi frumoasă, am mers cu câțiva copii din Micherechi la tabăra din Salonta. Ne-au dus părinții noștri cu mașinile, dar a venit și domnul director *Zoltan Ruja*. Când am sosit, primul lucru a fost că am luat micul dejun. Apoi, doamnele și domniile profesori ne-au arătat camerele. La ora 10 am mers într-o sală de clasă și acolo am început să învățăm orientarea turistică. A doua zi iarăși am învățat, dar după prânz am scris un test. În a treia zi am plecat cu autocarul la Oradea și am vizitat cetatea. Acolo a trebuit deja să lucrăm, să ne orientăm cu busola. După aceea, am venit înapoi la Salonta. A patra zi am

mers la Șuncuiuș. Acolo s-au putut cumpăra lucruri vechi. Am văzut un izvorăș, care a avut și o cascadă. Apoi am vizitat peștera. Acolo un om ne-a arătat

multe lucruri interesante. A cincea zi am mers la Băile 1 Mai, unde am avut și un concurs de alergare. Din grupa noastră a terminat pe primul loc *Tiberiu Ruja*.

După prânz, la ora 4, am plecat la ștrandul din Mădăras. Ultima zi iarăși am avut concurs de alergare lângă o pădure.

Înainte de despărțire am

avut o masă de prânz festivă, cu gulaș și prăjituri foarte gustoase, după care organizatorii taberei ne-au dat cadouri și diplome. Acolo au fost deja de față și câțiva părinți, care au venit după noi, să ne ducă acasă.

Pentru unii dintre noi, aceasta a fost prima noastră tabără din viață. La început a fost greu, pentru că dorul de casă și de cei de acasă a fost mare, dar încetul cu încetul ne-am obișnuit. Așteptăm cu nerăbdare să mergem iarăși în tabără, dar la anul vrem nu la Salonta, ci la Arieșeni.

Victor Iova, Tiberiu Ruja
(cl. a 5-a)

și Csaba Cefan
(cl. a 6-a), Micherechi

Arieșeni, un loc al noilor prietenii

Cu câteva săptămâni înainte de vacanța de vară, directorul școlii ne-a adus o veste bună. Școala noastră a fost invitată la o tabără de copii, la Arieșeni, în România. Vestea am primit-o cu mult drag. Am pornit la drum opt elevi de la școală, pe 21 iunie, luni dimineața de la Salonta, spre locul de tabără. După câteva ore de călătorie am ajuns în tabără, unde am fost primiți cu mult drag. Cel mai mult ne-a plăcut pensiunea situată într-o ambianță cu o panoramă deosebit de frumoasă. În vecinătatea pensiunii se găsește pista de schi. Luni și marți am învățat teorie, am făcut cunoștință cu semnele turistice, orientarea pe hartă și am învățat cum trebuie să folosim busola. Ziua următoare,

miercuri, am pornit spre cea mai mare și mai frumoasă peșteră din Scărișoara. Joi am fost în drumetie la cascadă, care a durat aproximativ 3 ore. În timpul liber am avut diferite activități, am jucat fotbal, volei. Vineri am petrecut mult timp în aer liber, am alergat prin împrejurimi. La final, fiecare am fost distinși cu câte o diplomă. Seara ne-am fript „clisă în frigare” și ne-am distrat la diferite întreceri. Ca încheiere a săptămânii, vineri seara am avut foc de tabără. Ne-am așezat cu toții sub bolta înstelată în jurul focului să depănăm amintiri. Sâmbătă am pornit spre acasă cu multe amintiri de neuitat. Mulțumim profesorilor din România, care ne-au invitat la această tabără și au con-

tribuit la făurirea prietenii lor dintre cei 22 de copii din Mădăras, Ianoșda și Micherechi.

Ana Bodnar,
Agneta Ardelean
(cl. a 7-a, Micherechi)

În tabăra de orientare turistică, desfășurată în Arieșeni, au participat 22 de elevi, dintre care 8 fete din Ungaria, iar restul elevilor au fost din Mădăras și Ianoșda.

Am început săptămâna cu probe teoretice, învățând din tainele orientării turistice propriu-zise, iar apoi doamna *Balogh Ildikó* ne-a arătat cum putem acorda primul ajutor. În următoarele zile am continuat activitatea cu probe practice, adică cu alergarea în ștafetă sau individual. Unii dintre noi s-au descurcat mai bine la

probele teoretice, iar alții la probele practice, dar la sfârșitul taberei toți am fost egali. De asemenea, am vizitat și cele mai apropiate obiective turistice, de o frumusețe naturală impresionantă, și anume Cascada Vârciorog și Peștera Scărișoara. Timpul liber ni-l petreceam pe terenul din fața cabanei, jucându-

ne fotbal sau badminton (joc cu paletelile), iar când vremea nu ținea cu noi stăteam în cabană povestind sau jucând cărți. Cel mai important pentru noi este că toți ne-am înțeles bine și de aceea la sfârșitul taberei ne-a fost foarte greu să ne despărțim.

Ionuț Mălina,
Mădăras

Schimbările mari se fac la nivelul celor mai mici

Între Jula și Bichișciaba, există un sălaș, numit Sălașul Czene, care atrage privirea tuturor șoferilor și pasagerilor. Cătuțul îi face curioși pe toți cei care l-au văzut vreodată de la distanță.

Sălașul și-a primit numele după proprietarul său Czene Ferenc, care este cetățean maghiar și american. Czene Ferenc fiind victima revoluției din 1956, a fost nevoit să se refugieze. De la schimbarea regimului însă vine în mod regulat acasă, construind sălașul dintre Jula și Bichișci-

ba, iar începând din anul 1994, jumătate din an îl petrece aici, iar celelalte șase luni în Los Angeles. Din Statele Unite a adus cu el o altă mentalitate, toleranța și apropierea reciprocă a diferitelor naționalități.

Această mentalitate a vrut să-o transmită generațiilor mai tinere din județul Bichiș, invitând la el acasă pentru după-amiaza de 4 iulie copii unguri, români, slovaci, țigani și americani, fiind conștient de faptul că schimbările mari se fac la nivelul celor mai mici.

Cu ocazia Zilei Independenței a Statelor Unite ale Americii, ziua de naștere a libertății, la Sălașul Czene s-au adunat copii și părinți de diferite naționalități, dar cu un scop comun, de a se cunoaște, de a petrece câteva ore plăcute împreună, de a trece orice barieră de limbă, naționalitate, culoa-

rea pielii. Gazda și-a cedat oaspeților întreaga „rezidență”, iar copiii s-au simțit ca acasă în curtea și grădina enormă, în casa impozantă, unii s-au jucat cu mingea, au desenat pe asfalt, alții au studiat natura între copaci și flori, sau au cântat la pianul vechi din holul excepțional al casei.

Atmosfera familiară de la Sălașul Czene a fost plină de afecțiune și armonie și în jurul ceaunului, când gazda și oaspeții s-au așezat să guste tocnița oferită cu drag de către Czene Ferenc, un adevărat revoluționar al idealurilor în pierdere.

R.P.

Revedere după 20 de ani

După douăzeci de ani de facultate dr. Bucin Barna din Macău și dr. Teodor Petrușan din Micherechi, absolvenții Facultății de Medicină Veterinară din București s-au întâlnit cu foștii colegi de facultate, la întâlnirea de promoție organizată luna trecută la Cheile Râșnoavei. În frumoasa regiune muntoasă

unde au fost așteptați la cina de bun venit, la cursul festiv urmat de un banchet, s-au bucurat de fiecare clipă petrecută cu cei care le-au fost prieteni în timpul facultății, cu care au împărțit pachetul de mâncare de acasă și cu care au povestit despre iubirile adolescențelor, etc.

A.B.

Festivalului Părădăicilor, la Macea

La sfârșitul acestei săptămâni, în zilele de 10 și 11 iulie, la Macea va avea loc cea de a doua ediție a „Festivalului păradăicilor”. Evenimentul se va desfășura la castelul din Macea. Vor participa zeci de producători de roșii din toate colțurile județului Arad, care își vor expune recolta și vor prepara bulion la fața locului. De asemenea, nu vor lipsi producătorii de „Salam de Nădlac”, „Pită de Pecica” sau „Țuică de Chisindia”.

În prima zi a festivalului, de la ora 11.00, va avea loc și un simpozion la care vor participa specialiștii din zonă, responsabili pentru implementarea proiectelor europene și producătorii agricoli. De la ora 15.00 se va desfășura o întâlnire cu

fiii satului iar seara, de la ora 20.00, este programat un bal la Căminul Cultural

din localitate. Programul zilei de duminică începe la ora 9.30, cu participarea la Sfânta Liturghie. La ora 12.00 va avea loc deschiderea oficială iar la ora 13.00 prezentarea standurilor. La ora 15.00 se va face premiera standurilor, după care, de la ora 16.00, se va da startul la joc și voie bună, cu Rapsozii Zăran-dului, Formația Gabi Bârsăuan, Dan Onica, Frații Roșu, Sonor Band și Blassito Bar, Ansamblul Podgoreni Covăsânt și interpreți locali. Organizatorii s-au gândit și la cei mici, care vor avea parte de „face painting” și se vor putea „aventura” pe un uriaș tobogan gonflabil, informeză news-ar.eu.

A.C.

EPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ
DIN HUNGARIA

În curând: www.ortodoxia.hu

(Urmare din pag. a 4-a)
 „Așa că noi avem obligația morală să susținem orașul în intenția sa de a păstra aceste morminte”, spune Tiberiu Boca. El susține că cei aproape 40 de români – care au luptat în armata Imperiului Austro-Ungar, iar după intrarea României în război în 1916, probabil au trebuit să lupte și contra românilor – au fost victime: „Cu mintea noastră de astăzi este greu să judecăm cu luciditate situația românilor din Transilvania și Ungaria de atunci. Dar un lucru este sigur: ei nu au avut de ales. Nimeni nu i-a întrebat dacă vor să ia armă în mână, și de partea cui vor să lupte. Au fost obligați să îndeplinească porunca »stăpânului«, chiar și cu prețul de a lupta contra confrăților români. Aceasta a fost a tragedie aparte a lor, impusă de crâncena istorie. În final, cred că nu avem dreptul moral să-i judecăm pentru atitudinea lor, deoarece au acționat nu de bună voie, ci la comanda puterilor de atunci.”

Această tragedie o simțeau pe propria lor piele multe și dintre familiile noastre. Ștefan Frătean, originar din Chitighaz, își amintește încă din copilărie cum vorbeau acasă despre cei dragi plecați pe front. „Străbunicul după mama și bunicul după tata au fost înrolați în Armata K. u. K. a Imperiului Austro-Ungar. Străbunicul nu s-a mai reîntors de pe câmpul de luptă, bunica având doar 5 ani când a rămas orfană. Bunicul după tata avea abia 16 ani când a

CIMITIRUL VECHI VA DEVENI PARC MEMORIAL O mărturie a sorții tragice a poporului român

fost trimis pe front. El a ajuns acasă fizic teafăr în 1918, mulțumit și iscusinței fratelui său mai mare cu doi ani. Printre motivele scăpării lor din urgia acelor ani des pomeneau și faptul că au vorbit românește. Nu-mi amintesc însă că în familie am fi discutat despre problema cine, contra cui a trebuit să lupte pe moarte și pe viață. Adevărul este că nici mie nu mi-a trecut prin minte să-l întreb pe bunicul despre acest aspect. Pur și simplu m-a îngrozit faptul că erau siliți să ridice arma asupra unor bieți oameni cum erau la rândul lor și ei. Sunt însă convins că pentru mulți români din Chitighaz constituia o problemă de conștiință gravă ceea ce eu auzisem la școală mai târziu, atunci când am învățat despre opera lui Liviu Rebreanu.”

Ștefan Frătean este de părere că cinstirea memoriei celor târați pe câmpurile de luptă, fără voia lor, nu se face pe criterii etnice. „Mă bucură și totodată mă liniștește decizia Consiliului Orașenesc din Jula, care a hotărât recent să nu se distrugă cimitirul ce cuprinde rămășițele pământești ale unor soldați români, foști ostași ai Armatei Austro-Ungare, și să se amenajeze pe acest loc un parc memorial. Mi-ar fi părut foarte rău dacă s-ar fi decis altfel.”

Să așezăm o floare la crucea lor

Dar oare ar trebui să se angajeze comunitatea românilor din Ungaria la comemorarea acestor eroi și civili, și la îngrijirea mormintelor lor? Realizatorul Tv Tiberiu Boca susține: „Nu ar fi etic, dacă noi, urmașii, am rămâne indiferenți față de soarta lor tragică. Acest cimitir este o parte dureroasă a istoriei românilor din Ungaria. O bună parte a victimelor care se odihnesc aici, sunt români ortodocși, unii dintre ei s-au născut pe meleagurile românilor din Ungaria de astăzi. Este de datoria noastră ca la o dată oarecare să așezăm o floare la crucea lor. Cred că merită toată recunoștința noastră și cei doi preoți ortodocși români ai Orașului Mare Românesc din Jula, care, în lipsa apropiaților celor decedați, au avut grijă ca aceștia să fie îngropați creștinește.”

Ștefan Frătean este de părere că cinstirea memoriei românilor de odinioară este datoria primordială a noastră, a celor de azi: „Prin hotărârea Consiliului Local din Jula am primit răgaz să putem decide fiecare dintre noi, dar mai ales instituțiile noastre, biserica, reprezentanța civilă, ce-i de făcut mai departe. Sunt convins că reprezentanța românească din Jula, fiind implicată ca locație, va răspunde pozitiv la chemarea Consiliului julan, și va reuși să mobilizeze persoane și instituții gata pentru contribuție în mod direct. Asta nu numai pentru cinstirea românilor de odinioară, ci și pentru onoarea întregii comunități a românilor de astăzi.”

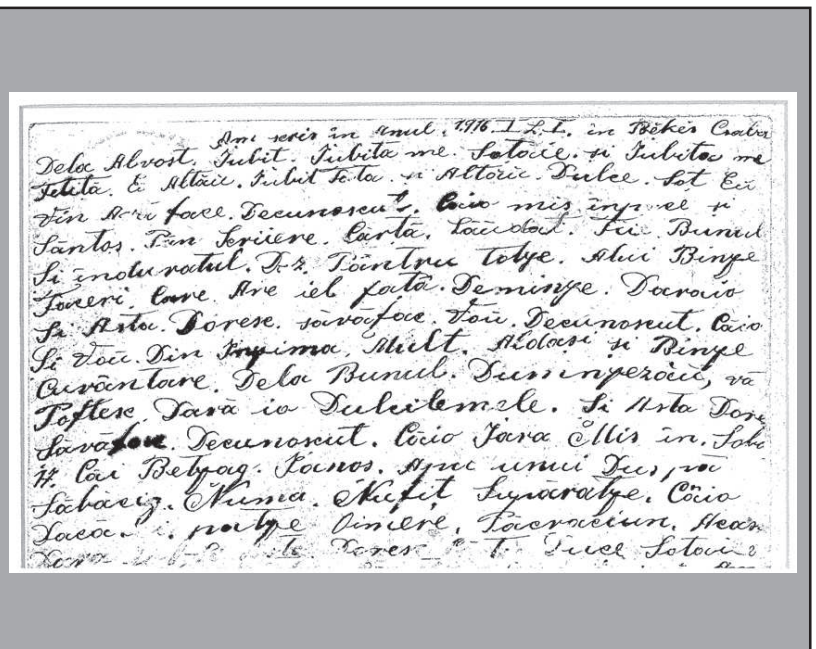
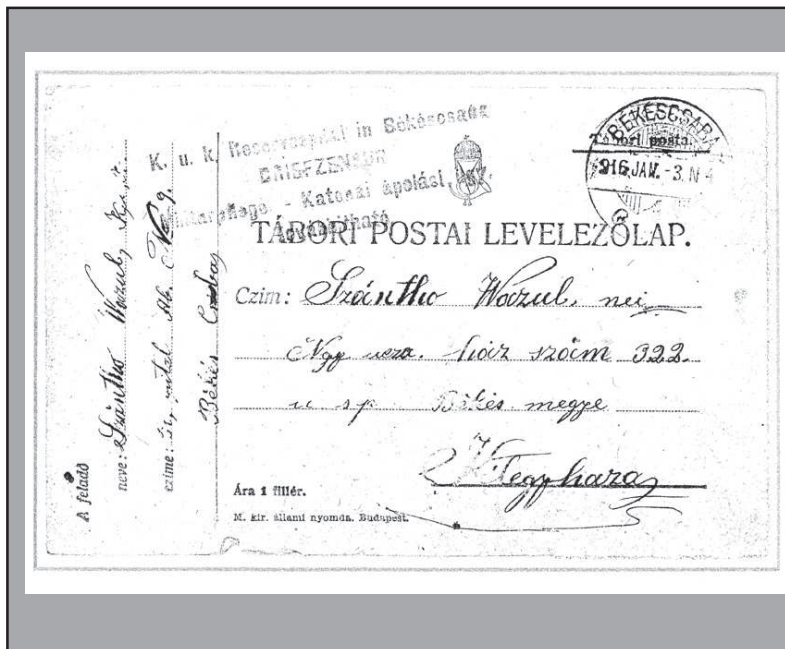
Ca încheiere să cunoaștem în mod autentic sentimentele de dor ale unui ostaș din Primul Război Mondial, și să ni le imaginăm cele ale familiei care

așteptau cu nerăbdare și durere veștile despre iubiții lor. Văsălica Santău, soldat K.u.K., a scris o carte poștală în anul 1916 către soția și fiica lui din Chitighaz, trimisă din Spitalul militar din Bichișciaba. (Vezi imaginile de mai jos.) Pentru că scrierea este greu de decifrată, redăm aici cuvintele în limba română:

„Am scris în anul 1916 l. luna 1. în Békés Csaba... De la al vost iubit, iubita me soție și iubita me fetiță, al tău iubit tată și al tău dulce soț. Eu vin a vă face de cunoscut căci io mis în putere și sănătos. Lăudat fie Bunul și înduratul Dz. pântru toate a lui bine faceri care are iel față de minye. Dară io și asta doresc din inimă să vă facă și vouă. Multă (alduire) și bine cuvântare de la Bunul Dumnezeu vă poftesc. Dară io dulcile mele și asta doresc să vă fac de cunoscut căci io iară mis în Ciaba (Căi beteag...) Apu unui dus pă săbăceag. Numa nu fiț supărate. Că io dacă o-i putey oi mere pă crăciun acasa (...).”

lată speranțele unui român din Chitighaz, care niciodată nu și-a mai văzut familia, nu s-a mai întors acasă de pe front. Oare răposații din cimitirul vechi din Jula au avut șansa de a-și înștiința iubiții lor, sau au murit fără nici o veste. Probabil n-o să mai aflăm. Rămâne însă de văzut dacă românii din Ungaria se angajează să aibă grijă în viitor de mormintele acestor victime ale unor vremuri vitrege.

Rita Pătcaș

Prolog, sau miraculosul ascuns în banal

Institutul Cultural Român, în parteneriat cu Teatrul Național din Budapesta a vernisat în 24 iunie expoziția Grupului Prolog la Galeria Zikkurat, plasată în ansamblul cultural al Teatrului Național. Expoziția face parte din seria de prezentare a artei plastice românești la Budapesta, începută în cursul anului trecut cu „Străluciri – expoziția de sculptură în memoriam Peter Jecza”. Lucrările expuse acum relevă un univers aparte, spiritualizat, traversat de simboluri ortodoxe și de semnele simple ale naturii în picturi alese de maestrul Paul Gherasim din operele membrilor Grupului Prolog: *Constantin Flandor, Christian Paraschiv, Mihai Sârbulescu, Matei Lăzărescu, Ion Grigorescu* și

jul să-i cunoască îndeaproape pe artiști și să-i privească lucrând în tăcere, descoperind alături de ei că lucrurile se pot face simplu, iar a fi împreună este o filozofie pentru ei. Istoricii de artă Bereczky

pului Prolog de la Budapesta poartă în sine două mesaje: se poate crea lucruri universale pornind de la lucrurile simple din natură, filtrate prin sufletul artistului, iar o altă morală este că în lumea de azi

torul Paul Gherasim, liderul spiritual al Grupului Prolog a mărturisit cu simplitatea care se întrevăde și în lucrările sale că, fiind copil de țăran din Bucovina, ajuns la București era tulburat de oraș. La Școala de

regăsit miezul vieții în credința creștină, care de fapt este și calea tradiției, împotriva acestei voințe fiind doar ideologia. Paul Gherasim a arătat că în 1985, când au început să picteze împreună, și-au propus să vadă ce s-a întâmplat în prima grădină a lumii când înflorea merii și să uite de sine și de tot ce au învățat, să redevină copii dincolo de lumea în care omul a devenit individ și a încetat să mai fie persoană. „Descoperirea noastră era privitoare la viață, la credință, la faptul că încercăm așa să ne simțim în fața creației lui Dumnezeu. Să ne atingă, puțin, clipa grădinii aceleia unde a fost sădit, unde a înmugurit mărul. Prolog nu înseamnă pictori care pictează și expun laolaltă. Este o încercare de

Horia Paștină. Expoziția a fost vernisată de *Alföldi Róbert*, directorul Teatrului Național din Budapesta, *Bereczky Loránd*, istoric de artă, directorul Galeriei Naționale de Artă, deținător al premiului Munkácsy și *Brîndușa Armanca*, director ICR Budapesta.

Dr. Brîndușa Armanca a mărturisit că a avut prile-

Loránd a arătat că în Europa Centrală e o situație specifică: se știe ce se întâmplă în domeniul artei la Paris, Londra, New York, dar nu observă ce se întâmplă în vecinătatea lor și pot trece ușor pe lângă valori și artiști deosebiți cu care se întâlnesc departe de spațiul autohton. A mai precizat că expoziția Gru-

când se consideră că poți călca pe celălalt, sunt artiști care demonstrează că pot comunica unii cu alții pentru că au o viziune comună asupra lumii. Directorul Alföldi Róbert a precizat că „e important să fim curioși unii de alții, mai ales că trăim într-un context cultural asemănător”.

Prezent la vernisaj, pic-

Arte Frumose a aflat de Brâncuși, care era la Paris și care era român ca și ei, dar era cunoscut în toată Europa. Asta le-a dat puterea să se socotească tradiția școlii academice și să creadă că și ei pot deveni artiști adevărați. Anii de studiu și de ucenicie au pus și bazele unei prietenii de o viață. Cei cinci artiști au

a face parte dintr-o împreună lucrare.” Cei prezenți au fost încântați nu numai de lucrările expuse, dar și de acuratețea și adâncimea gândurilor pictorului Paul Gherasim.

Expoziția Grupului Prolog la Zikkurat poate fi vizitată până la 10 septembrie.

Gabriela Enea Elekes

Hotel de lux pentru animăluțe

Patrupedele care merg la Walt Disney Florida împreună cu stăpânii lor au parte de o cazare regească la un hotel de lux deschis special pentru ele.

Un nou hotel pentru căței și pisici va fi deschis pe 27 august, în cadrul parcului de distracții din Florida. Proprietatea denumită Best Friends Pet Care Resort are o suprafață de 4,645 de metri, dintre care 929 consistând în piste și zone de

joacă pentru căței, și un parc privat pentru câini unde proprietarii patrupelele pot petrece mai mult timp cu animalele lor de companie.

Hotelul are deja amenajate câteva camere pentru cățeluși, dotate cu sisteme de aer condiționat, camere VIP, cu televizoare, paturi supraetajate și curți interioare. Resortul din Florida poate avea grijă de până la 270 de căței și 30

de pisici (în „Orașul Pisicuțelor”). Printre facilitățile oferite se numără un salon de înfrumusețare, jucării pentru animale și un personal special angajat să le citească povești înainte de culcare. Ironic, nu, dacă stăm să ne gândim că există în lume, copii care nu au parte de un asemenea răsfaț?

Deși sună a fi crema snobismului, Best Friends Pet Care Resort nu este primul hotel de acest gen în SUA, și nici primul hotel de lux pentru animale ce se preconizează că se va inaugura în această vară. În California a fost inaugurat Barkley Pet Hotel & Day Spa, unde animăluțele au parte de un răsfaț pe cînste, putând să se lăfaie pe mobilier de piele, în timp ce li se face „manichiura”, iar stăpânii îi pot supraveghea prin intermediul unor camere de supraveghere.

Un ocean nou-nouț se formează în Africa

Potrivit cercetătorilor de la Royal Society, Africa este martoră formării unui nou ocean, care își va intra în drepturi abia peste 10 milioane de ani.

Geologii care explorau o zonă din Afar, Etiopia, au declarat că oceanul va separa continentul african în două, dar asta va mai dura circa 10 milioane de ani.

Șeful echipei de cercetători, Tim Wright a descris fenomenul în cadrul Reuniunii de Vară a Societății Regale, ca fiind „cu adevărat incredibil”. Obișnuiți să perceapă schimbările planetare pe o scară de timp de milioane de ani, oamenii de știință britanici au urmărit în ultimii 5 ani, rezeziunea cu care pământul se deschidea sub picioarele lor, pentru a da naștere unui ocean.

Potrivit BBC, fenomenul a început încă din 2005, pe o distanță de 60 km a apărut o falie, cu o lățime de 8 m, în doar 10 zile, totul datorită magmei, care, fiind la o temperatură foarte ridicată, a creat ruptură. Conform mărturiilor specialiștilor, erupțiile continuă și astăzi, iar pe viitor vârful Africii se va rupe și va lua naștere noul ocean.

De asemenea, ei vorbesc de un fenomen singular și inedit, deoarece, nașterea unui nou ocean este un proces ascuns, care se petrece pe fundul mărilor și oceanelor. În plus, întreaga descoperire, nu numai că îi va ajuta să înțeleagă mai bine componența Pământului, însă îi va edifica și în privința unor calamități naturale, cum ar fi cutremurele sau erupțiile vulcanice.

Arca lui Noe, găsită în Turcia

Dacă e să dăm crezare unui grup de exploratori turci și chinezi, atunci avem de-a face o descoperire extraordinară. Ei pretind că au descoperit rămășițe din Arca lui Noe, chiar pe Muntele Ararat, din Turcia, în formează știrile Pro Tv. Relicvele, adică niște bucăți de lemn au fost găsite în gropate într-o zonă situată la 4.000 de metri altitudine. Ca să se convingă de autenticitatea lor, exploratorii au testat bucățile despre care spun că sunt parte din Arca lui Noe, cu carbon 14. În urma analizelor de laborator s-a constatat că vechimea lor este 4.800 de ani, ceea ce înseamnă că datează cam din aceeași perioadă când ar fi avut loc evenimentele relatate în Biblie. Despre Muntele Ararat s-a crezut mereu că ar fi locul unde imensa navă și-ar fi găsit sfârșitul, iar credincioșii și literații au sperat întotdeauna ca acolo să se descopere dovezi că povestirile biblice sunt adevărate. După doi ani de săpături, arheologii au făcut descoperirea. De-a lungul timpului, au fost mai multe descoperiri legate de Arca lui Noe, cea mai importantă fiind cea a arheologului Ron Wyatt, din

1987. Atunci, Guvernul Turciei a declarat zona respectivă Parc Național. Și totuși, exploratorii de acum susțin că actuala lor descoperire este mai aproape de adevăr și că sunt șanse mult mai mari ca bucățile din lemn chiar să fie parte din Arca lui Noe. În acest sens, ei au apelat chiar și la un expert olandez, cunoscut pentru cercetările sale legate de poporul biblic. Astfel, olandezul Gerrit Aalten a declarat că „există dovezi de netăgăduit că structura găsită pe Muntele Ararat, în estul Turciei este parte din legendara Arcă a lui Noe”.

Exploratorii spun că structura arcei descoperită acum implică mai multe compartimente, unele separate prin grinzi de lemn, despre care se presupune că găzduiau animalele. Mai mult decât atât, echipa de arheologi a exclus idea potrivit căreia zona în care au găsit relicvele ar fi fost locuită, pentru că nu s-au descoperit în regiune dovezi ale prezenței umane. Oficialitățile turce locale vor cere Guvernului de la Ankara să solicite UNESCO să acorde regiunii statutul de patrimoniu mondial, pentru ca situl arheologic să fie protejat pe parcursul săpăturilor viitoare.

U M O R

Dezlegarea SUDOKU din numărul anterior

2	6	1	4	9	8	7	3	5
8	3	9	7	6	5	4	1	2
4	7	5	3	2	1	8	6	9
5	4	6	8	7	3	2	9	1
9	8	3	5	1	2	6	4	7
7	1	2	6	4	9	3	5	8
3	2	7	9	5	6	1	8	4
6	9	4	1	8	7	5	2	3
1	5	8	2	3	4	9	7	6

ȘAH Cupa de Șah „Foaia românească”, prima ediție

3 iulie 2010, Jula

În iarnă, pe 29 decembrie, după ce s-a desfășurat cupa de șah comemorativă „Alexandru Hoțopan”, participanții la acea competiție au hotărât că ar fi bine să se organizeze și în timpul verii un concurs la care însă nu doar români să poată participa, ci și alte naționalități. Ideea a fost urmată de fapte.

Sâmbătă, 3 iulie, la sediul redacției „Foaia românească” a fost desfășurată prima ediție a Cupei de Șah „Foaia românească”, fiind organizată de către redacție. La competiție au participat 18 concurenți, dintre care o singură femeie, cinci copii și 12 bărbați. La întrecere a putut participa oricine, indiferent de naționalitate sau cetățenie.

A participat și domnul *Petró József*, președintele Asociației de Șah din județul Bichiș, pe care l-au însoțit și alți 6 jucători din Bichișciaba.

Petró József: – Mă bucur mult că nu a fost lăsat uitării numele lui Alexandru

Hoțopan, un jurnalist pe care l-am cunoscut bine și cu care am jucat multe partide de șah. Voi face tot posibilul ca să ajut în viitor organizatorii ca și edițiile viitoare să fie demne de numele lui Hoțopan. Acum alcătuim calendarul de competiții pe anul viitor în care vom însemna și cupele organizate de dumneavoastră. Competiția de azi a fost bine organizată,

s-a desfășurat într-o atmosferă caldă, prietenoasă, toate condițiile, premiile, diplomele și cupele au fost de nivel potrivit. Sunt mulțumit de toate și vă mulțumesc că ne-ați invitat și pe noi.

Petru Stan, Jula: – Eu cred că această competiție a reușit și mai bine ca cea din decembrie, la care atunci am participat 13 șahiști iar acum am fost

18. Toate condițiile au fost foarte bune. Problema numai cu participanții a fost. Din păcate, numai jumătate din participanți am fost români. Tare mult ne-am fi bucurat dacă s-ar fi adunat iubitorii șahului din fiecare localitate românească. Sperăm că la competiția din decembrie vor participa mai mulți români de ai noștri.

După concurs, majorita-

tea șahiștilor au mai rămas să discute despre partidele jucate și despre faptul că ar fi bine ca la viitoarele întâlniri să vină mai mulți români. Și nu doar din Ungaria, ci și din România, din localitățile apropiate cu granița. MIC

Rezultate:

Profesioniști:

- I. Petró József 5p.
- II. Petru Stan 3p.
- III. Brhlik György 2p.
- IV. Petru Țapoș 2p.

Amatori bărbați:

- I. Petru Țapoș jr.
- II. Gázsó György
- III. Petru Otlăcan
- IV. Hazsega Márk
- V. Krasznai Csaba
- VI. Ioan Cefan

Ioan Șereș
Ioan Cozma

Amatori copii:

- I. Petru Otlăcan jr.
- II. Krasznai Csaba jr.
- III. Szóke Roland
- IV. Jakus Roland
- V. Bențe Gurzău

Premiu special:

Andreea Ianc

TVR 1

Luni 12 iulie

6.00 Telegiurnal 7.00 Desene animate 7.30 Serial. Beaver rezolvă tot 8.00 Fotbal. Finala (R) 10.35 Înainte și după 11.45 Serial. Secretele de la palat 13.00 Telegiurnal 13.45 Pur și simplu delicios 14.35 Emisiune în limba maghiară 16.00 Noile Paradisuri. Documentar 17.20 Prințesele lumii 17.20 Serial. Secretele de la palat 19.00 Telegiurnal 20.10 Film. Extravaganțul Raines 21.00 Serial. Să mănânce cozonac! 22.00 Serial. Portretul unei căsnicii.

Marti 13 iulie

6.00 Telegiurnal 6.30 La prima oră 7.00 Desene animate 7.30 Serial. Beaver rezolvă tot 8.00 Prințesele lumii 9.15 Serial. Dovadă de iubire 11.45 Secretele de la palat (R) 13.00 Telegiurnal 13.45 Pur și simplu delicios 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.00 Atunci și acum 17.20 Prințesele lumii 17.30 Serial. Secretele de la palat 19.00 Telegiurnal 20.10 Film. Viva Zapata 22.00 Serial. Portretul unei căsnicii 23.15 Serial. Battlestar Galactica.

Miercuri 14 iulie

6.00 Telegiurnal 7.00 Desene animate 7.30 Beaver rezolvă tot 8.00 Prințesele lumii 9.15 Serial. Dovadă de iubire 11.45 Serial. Secretele de la palat 13.00 Telegiurnal 14.30 Oameni ca noi (R) 16.00 Generația contra 17.20 Prințesele lumii 17.30 Serial. Giuvaierul palatului 19.00 Telegiurnal 20.10 Festivalul Național de Creație și Interpretare Mamaia Copiilor 2010. 23.00 Telegiurnal 23.15 Serial. Battlestar Galactica.

Joi 15 iulie

6.00 Telegiurnal 7.00 Desene animate 7.30 Serial. Beaver rezolvă tot 8.00 Prințesele lumii 9.15 Serial. Dovadă de iubire 11.45 Serial. Giuvaierul palatului 13.00 Telegiurnal 13.25 Pur și simplu delicios 14.35 Emisiune în limba germană 16.00 Interese general 17.20 Prințesele lumii 17.30 Serial. Secretele de la palat 19.00 Telegiurnal 20.10 Festivalul Național de Creație și Interpretare Mamaia Copiilor 2010 23.00 Telegiurnal 23.15 Serial. Battlestar Galactica.

Vineri 16 iulie

6.00 Telegiurnal 7.00 Desene animate 7.30 Serial. Beaver rezolvă tot 8.00 Prințesele lumii 9.15 Serial. Dovadă de iubire 11.45 Serial. Secretele de la palat 13.00 Telegiurnal 14.20 Descripția Moldaviei – România 2008. 14.50 Bună ca viața 15.55 Noile Paradisuri 17.20 Prințesele lumii 17.30 Serial. Secretele de la palat 19.00 Telegiurnal 20.10 Festivalul Național de Creație și Interpretare Mamaia Copiilor 2010 23.15 Serial. Battlestar Galactica.

Cătălin Sava prezintă „Telegiurnalul”

Sâmbătă 17 iulie

6.00 Pro patria 6.25 Cântecul amintirii...amintirile cântecului (R) 7.25 Spectacolul lumii 8.00 Arca lui Noe (R) 8.40 Desene animate 9.35 Serial. Hannah Montana 10.30 Zile și nopți 11.50 Prințesele lumii 13.00 Telegiurnal 13.20 Vedeta familiei 14.10 Ne vedem la TVR 16.00 Concert: Eros Ramazzotti 16.35 Telegiurnal 17.30 Tezaur folcloric 19.00 Telegiurnal 20.10 Festivalul Național de Creație și Interpretare Mamaia Copiilor 2010 23.00 Film. Trafic.

Duminică 18 iulie

6.00 Universul credinței 8.00 Ca la carte 8.55 Desene animate 9.50 Spune-mi ce te doare 10.05 Viața satului 12.00 Serial. Zbor peste inimi 13.00 Telegiurnal 13.20 Miezul zilei cu Iuliana Marciuc 14.20 Gala decernării Premiilor Latin Grammy 16.00 Supermarket de divertisment 17.00 Telegiurnal 19.00 Telegiurnal 20.10 Film. Răzbușându-l pe Angelo 21.55 Garantat 100% 22.55 Serial. Agenția PSYCH.

TVR 2

Luni 12 iulie

6.00 Serial. Altă viață! 7.10 Film. Secretul Talismanului 9.00 Telegiurnal 9.20 Întâlnire la malul mării 10.30 Telegiurnal 13.30 e Forum 14.00 Împreună în Europa 15.00 Serial. Altă viață! (R) 16.00 Serial. Povești din Paris 17.15 Descoperă românii 17.30 Orașele lumii 18.00 Serial. Starhunter 19.00 Serial. Fiica Elisei 20.00 Arena leilor 21.00 Ora de știri 22.30 Serial. Atmosferă fierbinte.

Tecla Tudor, moderatoarea emisiunii „Împreună în Europa”

Marti 13 iulie

6.00 Serial. Altă viață! (R) 7.00 Serial. Povești din Paris (R) 8.00 Serial. Călători în lumi paralele 9.00 Telegiurnal 9.20 Întâlnire la malul mării 11.00 Telegiurnal 11.45 Popasuri folclorice 13.30 Între cer și pământ 14.00 Împreună în Europa 15.00 Serial. Altă viață! 16.00 Serial. Povești din Paris 17.15 Poate nu știai 17.30 Orașele lumii 18.00 Serial. Starhunter 19.00 Serial. Fiica Elisei 20.00 D'ale lui Mitică 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Străzile din Laredo.

Miercuri 14 iulie

6.00 Serial. Altă viață! 6.50 Poate nu știai 7.00 Serial. Povești din Paris (R) 8.00 Serial. Călători în lumi paralele 9.20 Întâlnire pe 2. 11.00 Telegiurnal 11.45 Popasuri folclorice 14.00 Împreună în Europa 15.00 Serial. Altă viață! (R) 16.00 Serial. Povești din Paris 17.30 Orașele lumii 18.00 Serial. Starhunter 19.00 Serial. Fiica Elisei 20.00 Bazar 20.30 Bugetul meu 21.00 Ora de știri 22.10 Film. În mijlocul cercului.

Joi 15 iulie

6.00 Serial. Altă viață! 6.50 Poate nu știai Serial. Povești din Paris (R) 8.00 Serial. Călători în lumi paralele 9.00 Telegiurnal 9.20 Întâlnire la malul mării 11.00 Telegiurnal 11.45 Popasuri folclorice 13.30 Chip și asemănare (R) 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Serial. Altă viață! 17.15 Poate nu știai 17.30 Orașele lumii 18.00 Serial. Starhunter 19.00 Serial. Fiica Elisei 20.00 Imaginea succesului 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Numele îngerilor.

Vineri 16 iulie

6.00 Serial. Altă viață! 6.50 Poate nu știai 7.00 Turist în România (R) 8.00 Serial. Călători în lumi paralele 9.00 Telegiurnal 9.20 Întâlnire la malul mării 11.00 Telegiurnal 11.45 Doi care doinesc (R) 12.15 Zestrea românilor (R) 13.30 Utopia 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Serial. Altă viață! (R) 16.00 Serial. Povești din Paris 17.30 Orașele lumii 18.00 Lecția de drept 19.30 Pescar hoinar 20.00 Vrăjitorii lui Jamie Oliver 21.00 Ora de știri 22.00 Pe Amazon, cu Bruce Parry.

Sâmbătă 17 iulie

6.00 Popasuri folclorice (R) 7.00 ABC...De ce? 8.00 Atenție...copii 8.35 Liber pe contrasens 10.00 Bugetul meu (R) 10.30 Între cer și pământ 11.00 Serial. Piatra magică 12.35 Atenție, se cântă! 14.00 Natură și aventură 14.30 Zestrea românilor 15.00 Lumea de aproape 15.30 Imaginea succesului (R) 16.00 Timpul chitarelor 17.00 Serial. Profesoara detectiv 18.00 Arena leilor (R) 19.00 Rugby: România-Tunisia 21.00 Ora de știri 22.10 Film. La răscruce de vânturi.

Duminică 18 iulie

6.00 Popasuri folclorice (R) 7.30 Dincolo de hartă (R) 8.00 Motomagia 9.00 Ferma 10.00 Doi care doinesc 10.30 Pescar hoinar 11.00 Serial. Piatra magică 11.35 H...ora prichindelilor 12.30 Film. Huck și regele inimilor 14.30 Vrăjitorii lui Jamie Oliver (R) 15.00 Atlas 15.30 Chip și asemănare 16.00 Muzică și muzichie 17.00 Serial. Profesoara detectiv 18.00 Campionii 18.35 Videoterapia 19.30 Tânăr, caut carieră 20.00 Serial. Călători din preistorie 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Patimile lui 22.10 Film. Patimile lui Darkly Noon.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

12 IULIE, LUNI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.55: Încheiere

13 IULIE, MARȚI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: „Din 4 colțuri ale lumii” 17.55: Încheiere

14 IULIE, MIERCURI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

15 IULIE, JOI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Revista presei 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

16 IULIE, VINERI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

17 IULIE, SÂMBĂTĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: „Pe undele Europei” – emisiune euroregională realizată de studiourile de radio din Timișoara și Seghedin 17.25: Stele de cinci stele – emisiune de muzică ușoară 17.55: Încheiere

18 IULIE, DUMINICĂ (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă 17.00: Sinteza știrilor săptămânii 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuiri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

Emisiunea radiofonică în limba română este difuzată zilnic între orele 16.00–18.00, pe undele medii cu frecvențele de 1188 kHz și 873 kHz.

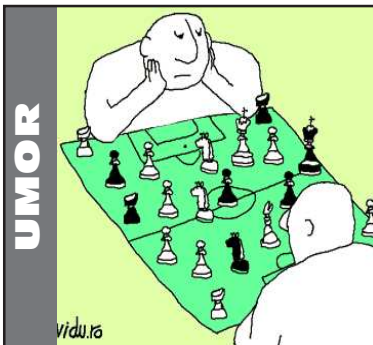
Ecranul nostru

miercuri, 14 iulie 2010 (m1 ora 14.05)
Reluare: vineri, 16 iulie 2010 (m2 ora 10.25)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

După câteva informații vă prezentăm un interviu realizat cu muzeologul Iboș Éva, cea care este una dintre cele mai bune cunoscătoare a biografiei pictorului Iulian, Gheorghe Cohan. În această primăvară a apărut un nou album despre arta lui Cohan. În a doua parte a programului veți putea vedea ultima parte a prelegerii academicianului Marius Sala. Domnia sa va vorbi despre procesul dispariției limbilor mici.

Realizator: Ștefan Crâsta

UMOR

vidu.ro

Cazare ieftină la Centrul Cultural Românesc din Jula

Liceul „N. Bălcescu”, Școala Generală și Căminul de Elevi din Jula funcționează într-o clădire impozantă. Instituția oferă cazare la nivel superior.

În cadrul centrului dispunem de 5 camere de oaspeți cu câte 2 paturi și 5 camere cu câte 3 paturi. Acestea pot fi închiriate pe parcursul întregului an. Fiecare cameră are baie separată și un mic balcon.

Contacte și informații:

e-mail: romiskvula@freemail.sulinet.hu
telefon: +36/30-692-7359

Casă de vânzare cu 5 camere la 3 km dis-

tanță de Băile Cetății din Jula și apartament cu 1 cameră. Contact: +36-30/5654494. Limba de comunicare este maghiara.

Vindem 300 de buc. de uși de interior fără tocuri cu garnituri, la Comandamentul Pompierilor din Jula, la un preț de 5.000 forinți/18 Euro/buc. Tel.: 06-66/463-533 (ungurește); 06-20/513-8881 (românește).

De vânzare casă familiară în centrul comunei Chitighaz, str. Úttörő nr. 69, în apropierea școlii românești. Trei camere, încălzire cu convectoare (gaz) + șemineu, baie, WC separat, anexe, grădina îngrijită, suprafață totală 1388 m². Preț 5,2 milioane Ft. Contact: +36-1/786-3698.

Apariția săptămânalului „Foaia românească” este finanțată de:
Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”;
Departamentul pentru Relațiile cu Românii de Pretutindeni, din București;
Secretariatul de Stat pentru Politică Națională și Minoritară, din Budapesta

Uniunea Culturală
a Românilor
din Ungaria

Stimați alegători!

În toamnă vom participa
la o nouă rundă de alegeri
pentru autoguvernările românești.

Tisztelt választópolgárok!

Idén ősszel ismét román
önkormányzatokat választunk.

**Nem mindegy,
ki képvisel minket!**
Valld magad románnak,
ha románul érzel és gondolkozol!

Töltsd ki a nyilatkozatot,
amelyben vallod román
nemzetiségedet és vidd
a polgármesteri hivatalhoz
július 15-ig.

**Ne légy közömbös
és ne várj elismerést!**
Ez szent kötelességed
elődeid tiszteletére!

**Határidő:
2010. július 15.**

**Nu-i totuna
cine ne va reprezenta!**
Declară-te român, dacă simți
și gândești românește!

Completează formularul
prin care îți asumi
naționalitatea română
și du-l la primărie,
până la 15 iulie.

**Nu fi nepăsător
și nu aștepta recompensă!**
**Este datoria sfântă
față de strămoșii tăi!**

Termen: 15 iulie 2010

FOAIA
românească
9 iulie 2010
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacțional: Rita Pățaș, Anca Liana Butar, Ana Cioca Czesznak. Tehnoredactor: Ștefan Mihailov. Informatician: Ioan Ruja. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, președinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Jula, str. Károlyi M. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichș și Csongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2010: 3 luni 1050 forinți; 6 luni 2100 forinți; 1 an 4200 forinți.